

Dematel ve Moora Bütünleşik Yaklaşımı İle Bist Metal Eşya, Makine Endeksi'ndeki İşletmelerin Finansal Performanslarının Değerlendirilmesi (Analysis on The Financial Performance of Companies in Bist Metalware And Machine Index by An Integrand Approach With Dematel And Moora)

Mustafa ÇANAKÇIOĞLU^a

^aKadir Has Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İstanbul, Türkiye. mustafa.canakcioglu@khas.edu.tr

MAKALE BİLGİSİ	ÖZET
<p>Anahtar Kelimeler: Finansal Performansı Borsa İstanbul Metal Eşya Makina Endeksi DEMATEL MOORA</p> <p>Gönderilme Tarihi 4 Eylül 2019 Revizyon Tarihi 21 Ekim 2019 Kabul Tarihi 25 Ekim 2019</p> <p>Makale Kategorisi: Araştırma Makalesi</p>	<p>Amaç – Bu çalışmada, Borsa İstanbul (BIST)'da işlem gören Metal Eşya, Makina Endeksi'ndeki 28 işletmenin finansal performanslarının analiz edilmesi ve sonuçların karşılaştırılması amaçlanmıştır.</p> <p>Yöntem – İlgili firmaların performanslarının analizi için Çok Kriterli Karar Verme (ÇKKV) yöntemlerinden DEMATEL (The Decision Making Trial and Evaluation Laboratory) ve MOORA (Multi-Objective Optimization on the basis of Ratio Analysis) yöntemleri yardımıyla hibrid bir model uygulanmıştır.</p> <p>Bulgular – Endeksdeki işletmelerin 2016-2018 yıllarını kapsayan 3 yıllık döneme ait likidite, faaliyet etkinliği, mali yapı ve kârlılık oranlarından oluşan dört seçim kriteri belirlenmiş ve çalışmanın kapsamında seçilen uzmanlara 1 - 4 ölçeği çerçevesinde anket yöneltilmiştir. Elde edilen cevaplar dikkate alınarak seçim kriterlerinin ağırlık değerleri DEMATEL yöntemi perspektifinde hesaplanmıştır. Uygulama kapsamındaki işletmelerin performansları ise MOORA yöntemiyle değerlendirilmiş ve firmalar her yılın performans değerlerine göre sıralandırılmıştır. Çalışmada son olarak Borda metodu kullanılarak firmaların performansı, tüm yıllara göre yeniden sıralandırılmıştır.</p> <p>Tartışma – İşletmelerin performanslarının değerlendirilmesi hem kendileri hem de sektördeki rakiplerinin durumunu görmeleri açısından önemlidir. Son yıllarda Borsa İstanbul'da faaliyet gösteren işletmelerin bağlı oldukları sektörler veya endeksler bazında yapılan çeşitli çalışmalar, hem bu işletmelere hem de bu işletmelerle ilgilenen paydaşlara değerli bilgiler ve yorumlar sunmaktadır. Çalışmada seçilen dönemler, kullanılan muhasebe oranları ve hibrid modele göre Metal Eşya, Makina Endeksi'ndeki 28 işletmenin performans analizi sonucunda, 3 yılın ortalaması olarak EMİNİŞ Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş. en iyi şirket olmuştur.</p>

ARTICLE INFO	ABSTRACT
<p>Keywords: Financial Performance Istanbul Stock Market Metal Goods Machinery Index DEMATEL MOORA</p> <p>Received 4 September 2019 Revised 21 October 2019 Accepted 25 October 2019</p> <p>Article Classification: Research Article</p>	<p>Purpose – In this study, we examine the financial performance of 28 companies in metalware and machine index, listed in Borsa Istanbul.</p> <p>Design/methodology/approach – We aim to make analyses through and compare the results from a hybrid model which utilizes two multi-criteria decision-making methods, namely, DEMATEL (The Decision Making Trial and Evaluation Laboratory) and MOORA (Multi-Objective Optimization on the Basis of Ratio Analysis).</p> <p>Findings – Fourteen selection criteria on the ratios of liquidity, operating efficiency, financial structure and profitability are determined regarding the three-years period between 2016 and 2018. We make a questionnaire with a scale of 1 to 4 in a pool of selected experts in the field. Based on the responses, we calculate the weights of the selection criteria in DEMATEL method perspective. Financial performances are evaluated through MOORA method and companies are sorted with respect to financial performance each year.</p> <p>Discussion – Finally, companies are reordered for the whole period via the use of Borda method. As a result on the average financial performance of three years, Eminiş Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş. has shown best among all companies.</p>

Önerilen Atf/ Suggested Citation

Çanakçıoğlu, M. (2019). Dematel ve Moora Bütünleşik Yaklaşımı İle Bist Metal Eşya, Makine Endeksi'ndeki İşletmelerin Finansal Performanslarının Değerlendirilmesi, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 11 (4), 2425-2441